

Filmvisning och diskussion – Utbildning för jämställdhet

Vad? Arrangera en filmvisning med efterföljande diskussion om FN-förbundets utvecklingsarbete och jämställdhet som en nyckel till utveckling. I den 70 sekunder långa filmen pratar Erika om alla barns rätt till skolgång och jämför situationen i Etiopien i dag med situationen i Sverige i början av 1900-talet.

Varför? Alla barn har rätt till skolgång. Ändå är det miljontals flickor runt om i världen som inte går i skolan. För hundra år sedan gick många barn i skolan i Sverige, men inte alla. Färre flickor än pojkar eftersom flickorna i större grad fick stanna hemma för att hjälpa till med hushållsarbete och att passa småsyskon. Sverige satsade på utbildning vilket bidrog till att allt fler människor kunde ta sig ur fattigdom. I dag gör många länder samma resa som Sverige gjorde för 100 år sedan, fast snabbare.

Många barn går i grundskolan i Etiopien, men långt ifrån alla. Färre flickor än pojkar börjar skolan och knappt hälften av flickorna som börjar grundskolan i Etiopien fullföljer den. Pojkarna prioriteras och flickors utbildning anses inte lika viktig.

För en lyckad utveckling måste alla vara med! Flickor och kvinnor utgör mer än hälften av jordens befolkning. Att inte ta tillvara deras kunskap, erfarenhet, energi och vilja i arbetet för en hållbar utveckling skulle vara förödande för världen. Jämställdhet är nyckeln till utveckling och genom att sprida kunskap och engagemang kan vi göra skillnad.

När? När som helst eller t ex på internationella kvinnodagen.

Hur? Anordna en timme med filmvisning och diskussion. Ni som håller i diskussionen kan förbereda er genom att läsa igenom frågorna med tillhörande fakta. Efter filmvisningen får deltagarna diskutera några eller alla frågor. Ni väljer själva om ni inför varje fråga vill presentera tillhörande fakta eller om ni endast använder det som stöd om frågor uppstår.

Filmen finns även här: <https://www.youtube.com/watch?v=3tf3-c8SLio>

Förbered gärna lokalen för filmvisningen genom att lägga fram foldrar och material om jämställdhet. Det finns också möjlighet att låna FN-förbundets utställning på samma tema. Materialet är kostnadsfritt och kan beställas från FN-förbundet.

Diskussionsfrågor

1. Vilka tankar väcker filmen?
2. Trots att inskrivningen i grundskolan har ökat betydligt så finns det fortfarande barn som inte går i skolan, speciellt flickor. Flickor runt om i världen saknar samma möjligheter som pojkar att få leka, gå i skolan, att få känna sig trygga. Kort sagt – att få vara barn. Flickor löper större risk att inte få fullfölja sin utbildning, att giftas bort mot sin vilja, eller att tvingas avstå sin fritid för att arbeta. Vad beror detta på? Vad kan man göra åt det?
3. Hur var situationen i Sverige för hundra år sedan, och hur är den nu?
4. Hur ser situation ut i Etiopien idag?
5. På vilket sätt bidrar jämställdhet i familjen till samhällets utveckling?
6. Vad går samhället miste om när flickor inte går i skolan?
7. I alla delar av världen är det fler kvinnor än män som inte kan läsa och skriva. På vilket sätt hänger utbildning och kvinnor rätt att bestämma över sig själv och sin egen kropp ihop?
8. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) är en kontroversiell fråga i många länder. Det är samtidigt en fråga som har avgörande betydelse för flickors och kvinnors hälsa, överlevnad och möjlighet att bestämma över sin egen kropp. Hur ska flickors och kvinnors hälsa säkerställas om SRHR inte ingår? Varför har kvinnors hälsa så låg prioritet? Hur hänger SRHR-frågor ihop med flickors möjlighet till utbildning?
9. Behövs det fler kvinnor på alla nivåer i samhället? Varför/varför inte?
10. Tänk dig in i situationen att du går i sjätte klass och du inte får fortsätta skolan. Vilka argument kan du komma på för att få fortsätta skolan?
11. Hur kan du engagera dig för att öka jämställdheten och möjligheten för att fler flickor i världen ska få gå i skolan och fullfölja utbildningen?

Fakta till diskussionsfrågor

Fakta fråga 2. Flickor löper större risk att inte få fullfölja sin utbildning, att giftas bort mot sin vilja, eller att tvingas avstå sin fritid för att arbeta. Vad beror detta på? Hur kan man säkra flickors rättigheter?

I dag är 90 procent av världens barn inskrivna i skolan. Mellan år 1999 och 2009 minskade antalet barn i världen i de lägre grundskoleåldrarna som inte går i skolan från 106 till 67 miljoner.

Barn som är fattiga, eller som lever i länder som är inblandade i krig eller konflikter, går mer sällan än andra barn i skolan. Det är vanligare att pojkar går i skolan än att flickor gör det. Under de senaste tio åren har dock ökningen gått fortare bland flickor än bland pojkar. Bland de barn som inte går i skolan har andelen flickor minskat från 58 till 53 procent.

Det är stora skillnader mellan olika delar av världen när det gäller hur stor andel av barnen som går i skolan. Afrika söder om Sahara är den region där lägst andel barn går i skolan. Nära hälften av de barn som inte går i skolan, 32 miljoner, bor i detta område. Samtidigt är det just där som de största framstegen har skett. Sedan 1991 har andelen barn som går i skolan ökat från 54 till 76 procent. I många av de länder där ökningen gått snabbt är en bidragande orsak att man tagit bort skolavgifterna.

Det är inte alla barn som börjar skolan som går klart sin utbildning. I industrialiserade länder slutför nära 98 procent de första grundläggande skolåren, jämfört med 87 procent i utvecklingsländer. I de minst utvecklade länderna avslutar ungefär sex av tio barn som börjat skolan en grundläggande utbildning. Samtidigt är det i dessa länder som de största framstegen gjorts, då nivån ökat från 40 till 61 procent sedan år 1991.

Skillnad när det gäller andel flickor och pojkar som slutför skolan hänger ihop med fattigdom. I en studie av 27 länder visade det sig att pojkar från de mest fattiga områdena var 9 procent mer troliga att slutföra grundskolan än vad flickor från samma område var. Medan flickor och pojkar från rika hushåll hade samma förutsättningar för att gå klart grundskolan. I Indien t ex går det genomsnittlige pojken och flickan från rika hushåll båda klart tionde årskursen, medan en pojke från ett fattigt hushåll når sjätte klass och en flicka endast första. I kontrast är det exempelvis i Kambodja lika svårt för fattiga pojkar och flickor att slutföra skolan och lika möjligt för rika pojkar och flickor att lyckas. Alltså varierar flickors möjligheter jämte pojkars från land till land, men de är alltid värst för fattiga barn.

Jämlikheten vad gäller flickor som går i skolan har förbättrats globalt sett. Klyftan mellan antal flickor och antal pojkar som vidare utbildar sig har krympt till 3 procent (69 procent av flickorna och 72 procent av pojkarna).

Etniska minoriteters status kan påverka barns möjligheter att gå i skolan. Nästan tre fjärdelar av alla flickor som inte går i skolan globalt tillhör etniska minoriteter i deras respektive länder. I Guatemala är t ex 60 procent av den inhemska befolkningens kvinnor analfabeter, 40 procent av de inhemska männen och 30 procent av de icke-inhemska kvinnorna. Hos den etniska minoritetsgruppen Hmong liHa Giang Provinsen i norra Vietnam fortsätter endast 4 procent av flickorna att studera efter grundskolan.

Källor: Världsbanken, Statistiska Centralbyrån (SCB)

Fakta fråga 3. Hur var situationen i Sverige för hundra år sedan, och hur är den nu?

Kring sekelskiftet 1900 gick alla barn i skolan, men skillnaderna var stora mellan barn från olika samhällsklasser och mellan stad och landsbygd. De flesta slutade skolan efter sex år, en del ännu tidigare, och för många barn var arbete en självklar del av vardagen, också under skoltiden. Många äldre flickor passade syskon eller grannbarn, andra hade arbete utanför hemmet.

Hur barns tid har disponerats mellan arbete och skola har påverkats av både efterfrågan på barns arbete, familjens behov, arbetsskyddslagstiftning och skolplikt. År 1842 antogs en folkskolestadga i Sverige. Stadgan innebar dock inte någon egentlig skolplikt för barn utan bara att varje socken skulle tillhandahålla undervisning. Från 1882 gällde närvaroplikt i skolan även om hemundervisning fanns kvar som alternativ. Skolan organiserades länge med hänsyn till barnens arbetssituation. På landsbygden förekom halvtidsläsning in på 1930-talet, vilket innebar att en del barn fick kortare skolgång som i sin tur frigjorde tid för arbete.

Utvecklingen skedde i steg, från att vara en tvåårig folkskola, till fyra år och slutligen sex år. År 1847 var inte ens hälften av de skolpliktiga barnen inskrivna i skolan, utan de flesta arbetade tillsammans med sina föräldrar. Vid mitten av förra århundradet, 1948, var den sjuåriga skolan genomförd över hela landet, efter en tolvårig övergångstid. En sjuårig skola fanns långt tidigare i större städer och på sina håll var skoltiden redan längre. På grund av dessa skillnader mellan olika delar av landet varierade barnens tid i den obligatoriska skolan även efter att den sjuåriga skolan hade genomförts. Kring 1950 gick en del barn sju år, andra åtta och några nio år i obligatorisk skola. År 1950 fattades ett principbeslut om nioårig skola, men det dröjde ända till 1970 innan den nioåriga skolplikten var genomförd. Utökningen av skoltiden var alltså en ganska långsam process.

Vid mitten av 1900-talet slutade de flesta barnen skolan när de var 14 år och de unga utgjorde en viktig del av arbetskraften. Efter andra världskriget rådde brist på arbetskraft och många arbetsgivare betalade då höga löner till de unga. Att studera vidare var för många

inget alternativ. I början av 1960-talet var det bara en fjärdedel av en årskull som sökte sig vidare till studier efter den obligatoriska skolan (tabell 1) [49].

Under en hundraårsperiod från mitten av 1800-talet till början av 1960-talet förändrades utbildningen för flickor på flera avgörande punkter. Utbildningen i flickskolorna utvecklades först på en fri marknad, men dessa integrerades successivt i den offentliga utbildningsorganisationen. Utbildningen var strukturellt segregerad efter kön i mitten av 1800-talet, men på 1960-talet skulle samundervisning råda. Förändringar i flickskolornas ämnen och mål speglar förändrade förväntningar på flickans livsuppgifter som maka/mor och som arbetskraft. Betoningen av de olika inriktningarna, förstärkning respektive försvagning av utbildningens funktion för arbetsmarknaden, växlade i perioder beroende på efterfrågan på kvinnors arbetskraft och konkurrensen på arbetsmarknaden.

Den dominerande uppfattningen under 1930-talets skolväsen var att flickor skulle bildas för sin framtida uppgift inom familjen och hushållet. Medelklasskvinnans viktigaste uppgift var moderskapet, vilket innebar att fostra och undervisa sina barn. Idealet för kvinnobildningen handlade om att hon skulle uppfostras till foglighet och lydnad under en man inom äktenskapet. Den förhärskande könsideologin var patriarkal.

Elevernas sociala bakgrund förändrades. Flickorna kom tidigare från välbeställda hem i den övre medelklassen. Nu ökade andelen flickor från arbetarhem och lägre medelklass. Efterfrågan på flickutbildning ökade. För flickans försörjning blev utbildning också allt nödvändigare, då giftermålsfrekvensen sjönk, kvinnoöverskottet i städerna ökade och arbetsmarknaden för kvinnor som varit mycket begränsad började öppnas upp. Att utbilda kvinnor för hemarbete var otidsenligt och improduktivt, då kvinnor behövdes på arbetsmarknaden. 1973 lämnade de sista flickorna flickskolorna.

I Sverige är det idag självklart att alla barn får gå i skolan, och vi har skolplikt för barn mellan 7 och 16 år. Idag går nästan alla barn, flickor som pojkar, i Sverige tolv år i skolan, även om den obligatoriska skolan fortfarande bara är nio år. Från att ha haft en ganska perifer roll i barns liv har skolan blivit nästan helt dominerande i barns vardag. Under slutet av 1990-talet gick andelen kvinnor som studerar på högskole- och universitetsnivå om andelen män och kvinnor är idag i majoritet. Det gäller dock inte tekniska utbildningar, vilka fortfarande domineras av män.

Källa: Socialstyrelsen, Lärarnas historia

Fakta fråga 4: Hur ser situation ut i Etiopien idag?

I Etiopien bor 94 miljoner människor. Över 80 etniska grupper finns i landet och cirka 80 procent av befolkningen arbetar inom jordbrukssektorn. Levnadsvillkoren varierar mycket från region till region. 78 procent av de som bor i städer kan läsa och skriva medan samma siffra på landsbygden är 40 procent. Landet är ett av världens fattigaste men är också ett land som genomgår snabb ekonomisk utveckling. De senaste tio åren har Etiopien haft en medeltillväxt på 11 procent, det är dubbelt så mycket som övriga länder i Afrika söder om Sahara.

1990 beräknades 35 procent av alla barn vara inskrivna i skolan i Etiopien. Fram till 2012 hade den siffran ökat till 92 procent. Den största anledningen till att barn inte får gå i skolan är fattigdom. På landsbygden är det endast 61 procent och om man tittar på Afarregionen är det endast 52 procent. Detta beror bland annat på att fattigdomen är mer utbredd på landsbygden men också på grund av att en stor del av befolkningen är nomader, vilket försvårar möjligheterna för familjer att regelbundet skicka sina barn till skolan. Barn i ekonomiskt utsatta familjer hjälper ofta till med arbete i hemmet eller i jordbruket. För flickor är det även andra strukturella faktorer som också påverkar. Om familjen anser att de bara har råd att skicka ett barn till skolan prioriteras ofta söner eftersom det anses vara en bättre investering.

I Etiopien är äktenskapsåldern 18 år, men trots det gifts flickor ofta bort. Väl i ett äktenskap är det vanligt att flickorna hoppar av skolan för att istället sköta om hemmet, eller för att de blir gravida. Att motverka barnäktenskap är ett sätt att öka flickors skolgång eftersom flickor ofta hoppar av skolan när de gifts bort för att istället arbeta i hemmet.

Källa: UNICEF, Sida

Fakta fråga 5: På vilket sätt bidrar jämställdhet i familjen till samhällets utveckling?

Jämställdhet i familjen liksom i samhället styrs av sociala normer. Dessa definierar vad som ses som önskvärt beteende och attribut för kvinnor, män, pojkar och flickor. En studie i 20 olika länder visade liknande ideal för mäns och kvinnors olika roller: män ses som försörjare, överhuvud i hushållet och de som tar stora beslut, medan idealkvinnan porträtteras som lydig, omhändertagande, som en god maka till sin man och ansvarig för hushållet och dess medlemmar.

Sociala normer påverkar både vardagslivet och stora beslut. Formella och informella institutioner, marknader och hushåll påverkas alla av sociala normer. De påverkar beslut om skolgång, vem i hushållet som skaffar jobb och vem som tar ansvar för det oavlönade arbetet hemma. I en undersökning av sex länder med olika utvecklingsgrad såg man att kvinnor

lägger 1-3 fler timmar på hushållsarbete varje dag än män. Och två till tio gånger mer tid på att ta hand om barn eller äldre. I många delar av världen är det dessutom flickor och kvinnor som utför de allra tyngsta sysslorna i familjen. En anledning till att så många flickor inte går i skolan är just att de tvingas stanna hemma för att arbeta eller ta hand om syskon.

Även då kvinnor arbetar utanför hemmet fortsätter de att dra det tyngsta lasset vad gäller hushållsarbetet och barnomsorg. Skillnader mellan tid som spenderas på hushållsarbete är 50 procent högre för kvinnor än för män i t ex Sverige och Kambodja, ungefär tre gånger högre i Italien och sex gånger högre i Irak.

Sociala normer påverkar också vilka sysselsättningar som blir typiska för män och kvinnor liksom hur marknaden fungerar. Det styr vem som anförtros, vem som anställs och hur kontrakt inleds. Det påverkar kvinnors möjlighet att delta i formella institutioner så som parlament och att ha ledarpositioner inom företag, juridiska institutioner och andra organisationer.

Normer påverkar människors dagliga handlingar och ligger till grund för hur information bearbetas, hur beslut tas och vilka åtgärder som tas i olika situationer. Går man inte till grunden för dessa underliggande normer kan det vara svårt att förändra andra ojämlikheter i samhället. T ex kommer framgången i att utrota kvinnlig könsstympning av att bemöta normer på samhälls nivå som handlat om kvinnans möjlighet till giftermål istället för de stora hälsorisker som är inblandade.

Färre kvinnor än män äger land och egendom. I vissa fall är skillnaderna väldigt stora. I t ex Burkina Faso äger dubbelt så många män än kvinnor sina hus (65 procent respektive 31 procent) i många länder får kvinnor endast tillgång till land genom manliga släktingar.

Källa: Världsbanken

Fakta fråga 6: Vad går samhället miste om när flickor inte går i skolan? Vilken roll spelar kvinnors försörjning för ett lands ekonomi?

Många studier visar på att kvinnors ökade självständighet genom utbildning påverkar deras barn positivt. En moders utbildning förbättrar barnets näringsintag, oavsett om man räknar in andra faktorer såsom vatten och sanitet, amning, hushållets välstånd etc. T ex i Etiopien löper ettåringar vars mödrar genomgått grundskolan 39 procent mindre risk att få hämmad växt. I Vietnam löper spädbarn vars mödrar genomgått grundskolan 67 procent mindre risk för hämmad växt.

Kvinnors brist på självständighet kan påverka effektiviteten hos utvecklingsprojekt. T ex dubblades effekten i ett Social Protection Program i Peru genom att inkorporera mer fördelar för kvinnor i projektet.

Bättre förutsättningar för flickor att försörja sig och tjäna pengar på arbetsmarknaden gör att föräldrar är mer troliga att skicka även sina döttrar till skolan. I t ex Bangladesh kan man se hur det ökade värdet som satts på kvinnor som ekonomiska försörjare har gjort att både flickor och pojkar utbildas i samma grad.

Att alla barn får utbilda sig har effekter på den enskilda individen men också på hela samhällsutvecklingen. Effekterna för flickor är särskilt stora. För varje år som en flicka får utbilda sig vidare efter grundskolan ökar hennes framtida inkomst med 10-20 procent. Om en kvinna har fått chansen att utbilda sig ökar chanserna för att hon gifter sig senare, skaffar färre barn som är friskare och som dessutom i större utsträckning får möjlighet att utbilda sig. Det skapar både social och ekonomisk utveckling för hela samhället.

Flickor och kvinnor är överrepresenterade bland jordens allra fattigaste. Många kvinnor saknar helt egen försörjningsmöjlighet. De kvinnor som ändå är yrkesarbetande har i många länder löner som är 60-75 procent av männens. En jämställd arbetsmarknad behövs för att möjliggöra kvinnors ekonomiska oberoende och främja kvinnors egenmakt.

Källa: Världsbanken

Fakta fråga 7: I alla delar av världen är det fler kvinnor än män som inte kan läsa och skriva. På vilket sätt hänger utbildning och kvinnor rätt att bestämma över sig själv och sin egen kropp ihop?

Utbildning har stor betydelse för jämställdhet. Världen över har utbildade kvinnor ofta bättre möjligheter att styra över beslut, även där restriktiva normer gäller. I t ex Sydasiern, Mellanöstern och Nordamerika är utbildade kvinnor mindre troliga att behöva fråga sin man eller familj om tillåtelse för att söka medicinskt vård.

En analys av 52 utvecklingsländer visar att en av tre kvinnor håller med om att hustrumisshandel är berättigat om kvinnan går ut utan lov, samma antal säger sig inte ha något att säga till om vad gäller besök till vänner och familj. Överlag rapporteras kvinnor ha större mobilitet och möjlighet att röra sig fritt om de är utbildade. 43 procent av kvinnor utan utbildning uppger sig inte ha någon talan vad gäller sin rätt att besöka familj och vänner jämfört med 17 procent av kvinnor med högre utbildning.

700 miljoner kvinnor utsätts globalt för fysisk eller sexuellt våld av sina partners i hemmet.

43 procent av all kvinnor i regionen mellanöstern och Nordafrika utsätts för fysisk våld av partners, i Nordamerika 21 procent, Sydostasien 43 procent.

Data från 54 olika länder visar att kvinnor ofta upplever maktberövande inom många olika områden samtidigt. De flesta kvinnor (fyra av fem) saknar kontroll över hushållsresurser, är övertygad om att könsbaserat våld är berättigat under särskilda omständigheter, eller var gift innan de fyllt 18 år. Nästan hälften av alla kvinnor rapporteras ha blivit maktberövade i mer än ett utav dessa exempel, och nästan en av åtta upplever alla tre. Men detta varierar mycket från land till land, t ex i Nigeria upplever så gott som alla kvinnor sig maktberövade i minst ett utav dessa exempel.

Maktberövning kan länkas till andra hinder, speciellt tillgång till utbildning. Ca 90 procent av kvinnor som endast har grundskoleutbildning eller mindre upplever minst en utav de ovan nämnda maktberövningarna och två tredjedelar av dem upplever alla dessa tre. Bland kvinnor med vidare utbildning däremot upplever en av fem minst en utav dessa maktberövanden och en av tjugo upplever dem alla. Nästan en av fem kvinnor som lever i rurala områden med endast grundskoleutbildning upplever alla tre maktberövanden jämfört med en av hundra kvinnor som lever i urbana områden med högre utbildning.

Utbildning, medvetenhet och kunskap om lagar kan stimulera förändringar i normer och beteenden. Bevis från åtta olika länder visar att män som var medveten om lagar gällande våld mot kvinnor för nästan 50 procent mer troliga att förhindra en främlings våldshandling.

Att inte kunna läsa och skriva innebär bland annat att miljontals kvinnor hindras från att kräva sina rättigheter och att medverka till att driva utvecklingen i samhället framåt. Jämställdhet påverkar hur marknader och institutioner fungerar, hur hushåll spenderar sina resurser och tar beslut. T ex är det i Etiopien mer troligt att en utbildad kvinna går till rätten för att säkra sina rättigheter att ärva egendom, vilket påverkar normer och hur formella institutioner fungerar. Likaså påverkar ökade ekonomiska möjligheter för kvinnor synen på flickors utbildning och statusen för flickor och kvinnor.

Källa: Världsbanken

Fakta fråga 8: Hur hänger SRHR-frågor ihop med flickors möjlighet till utbildning?

Mer än 142 miljoner flickor kommer att vara gifta innan de fyllt 18 under det närmaste årtiondet. Varje år blir nästan en av fem flickor i utvecklingsländer gravida innan sin 18årsdag. I utvecklingsländer är graviditetsrelaterade frågor den största bidragande faktorn till dödlighet bland flickor mellan 15-19 år, nästan 70 000 dödsfall per år.

I många länder är graviditet och förlossning förenat med livsfara. Varje dag dör omkring 800 flickor och kvinnor i samband med graviditet och förlossning. Det kan handla om

komplikationer till följd av otillräcklig vård i samband med förlossningen, eller att kvinnor tvingas genomföra osäkra aborter.

I alla regioner är utbildade kvinnor mer troliga att gifta sig senare och att skaffa färre barn. Ökad makt för kvinnor är en nyckelfaktor till varför barn till utbildade kvinnor löper mindre risk att få hämmad växt (pga kronisk undernäring) då dessa kvinnor har större självständighet och självbestämmande och därmed mer inflytande över sina barn.

I 18 av de 20 länder med flest barnäktenskap löper flickor utan utbildning upp till sex gånger så stor risk att giftas som jämfört med flickor som gått en vidare utbildning. Fattigdom ökar sannolikheten för maktberövande. Flickor som lever i fattiga hushåll är dubbelt så sannolika att gifta sig innan de fyllt 18 som flickor i hushåll med högre inkomst. Liksom flickor från rurala områden jämfört med flickor från urbana områden. Väl i ett äktenskap är det vanligt att flickorna hoppar av skolan för att istället sköta om hemmet, eller för att de blir gravida. Våld från partnern i äktenskapet är också mer vanligt och grövre bland fattiga grupper.

Utbildningsgrad hör också ihop med en kvinnas sexuella rättigheter, vilket mätts genom att fråga kvinnor om de känner att de kan avböja sex, be sin partner att använda kondom eller både och. Kvinnor med högre utbildning har större makt över sin egen kropp och sexualitet i de tio länder som undersökts. I Kamerun, Elfenbenskusten och Moçambique t ex saknar kvinnor utan högre utbildning 61 till 80 procent sexuell självständighet jämfört med 20 procent av de som utbildat sig vidare.

Källa: Världsbanken

Fakta fråga 9. Behövs det fler kvinnor på alla nivåer i samhället? Varför/varför inte?

Mindre än 22 procent av världens parlamentariker är kvinnor och mindre än 5 procent är borgmästare. Detta varierar beroende på land och region. I nordiska länder har kvinnor 42 procent av parlamentssätena och i Rwanda är det nästan två tredjedelar. Dock har Rwanda den näst högsta andelen kvinnor som utsätts för våld av partnern (56 procent), vilket påminner oss om att enbart representationer inte är tillräckligt.

I företagsvärlden har kvinnor precis under en fjärdedel av de högre chefspositionerna och mindre än en femtedel (19 procent) av styrelseplatserna.

Brist på kvinnor i beslutsfattande och uppsatta positioner påverkar kvinnors möjligheter att påverka politiska beslut. Fler kvinnor behövs i beslutsfattande positioner på alla nivåer. Ett jämställt samhälle kan bara uppnås genom att kvinnor och män samverkar på lika villkor.

En studie i Pakistan visar att trots försök att förbättra mödrahälsan så har tillgången till hälsovård varit långt från universell och jämlik. Den generella förbättringen av föräldravård har varit 50 procent och efterförlossningsvård 21 procent. Något som sedan ökat med 10 procent när kvinnors beslutsfattande makt ökat med 1 procent, efter att ha haft i åtanke andra faktorer som fattigdom och utbildning. Med andra ord, många offentliga program får betydligt bättre resultat när kvinnorna dessa program är utsatt att hjälpa förstår deras beslut och kan stärkas att utföra dem.

Källa: Världsbanken

Fakta fråga 11. Hur kan du engagera dig för att öka jämställdheten och möjligheten för att fler flickor i världen ska få gå i skolan och fullfölja utbildningen?

Det finns många sätt att engagera sig för alla barns rätt till utbildning. Svenska FN-förbundet har många tips på hur man kan sprida engagemang och kunskap, läs mer på www.fn.se